

't inschrien

vierde jaargang nr 2, april 1972 kwartaaluitgave

'Een Inschrien is een vakje in de tuugkist waarin waardevolle zaken werden bewaard'.

Kopij inzenden aan:

Th. L. M. van Stapele, Javastraat 24, Hengelo, redactie-secretaris.

Redactie: J. J. H. Meijer, Olde Meulenweg 2, Hengelo, tel. 05400-1 28 51, eind-redacteur.

Adriaan Buter, Neede.

H. H. Hagens, Almelo.

J. Overbeede, Haaksbergen.

Administratie:

Mej. G. A. Weussink, Kortenaerstraat 22-II, Enschede, tel. 05420-1 02 06.

Bank: Algemene Bank Nederland N.V. te Enschede, Hoedemakersplein.

Giro: Nr. 1818110 t.n.v. Administratie 't Inschrien, Kortenaerstraat 20-II, Enschede.

Abonnementsprijs *f* 5,— per jaar.

Losse nummers *f* 1,50.

Uitgave van de Oudheidkamer 'Twente' te Enschede.

Overname van de inhoud, in welke vorm ook, is niet toegestaan zonder schriftelijke toestemming van de redactie.

Altijd welkom

De contactdag, die de Oudheidkamer Twente onlangs in Diepenheim had uitgeschreven, is letterlijk - maar ook een beetje figuurlijk - in het water gevallen. Van het uitwisselen van ervaringen, wat vooral de opzet was, is op deze eerste 'holting' niet al te veel terecht gekomen. Toch geloven we, dat de poging herhaald moet worden. Dat geloof is versterkt tijdens de Nederlandse Museumdag, die dit jaar in Zutphen gehouden is en waar de deelnemers eens precies konden horen, hoe de oudheidkundige samenwerking in Gelderland op poten gezet is.

Gelderland geeft een Contactbericht uit, dat met ons *Inschrien* vergeleken kan worden. Daarmee houdt de vergelijking vrijwel op, want al betalen de abonnees ook in Gelderland geld voor het ontvangen van regionaal nieuws en artikelen op oudheidkundig terrein, het blad wordt, zoals het hele werk in Gelderland, zwaar gesubsidieerd. 't *Inschrien* daarentegen moet van zijn abonnementsgelden leven.

In Gelderland is, evenals wij dat in Twente graag zouden zien, de samenwerking van onderop geboren. Toen het allemaal goed liep, heeft de provincie de zaak gesteund. Nu zelfs zo sterk, dat initiatiefnemer E. J. Kruiswijk Jansen door de provincie in dienst genomen is als oudheidkundig contactambtenaar. Hij organiseert het tijdschrift, de jaarlijkse contactdag tussen de Gelderse musea en oudheidkamers, stelde en gewestelijke museumgids samen, is bezig aan een centrale diatheek en werkt mee aan het organiseren van cursussen voor amateur-historici en amateur-museum-

beheerders. Dit laatste vindt binnenkort zijn neerslag in een boekje, dat bij de Walburgpers zal verschijnen onder de titel 'Verzamelen en dan?'. Een museumtocht voor het publiek, waarmee een autoplaquette te verdienen viel, is minder goed aangeslagen. Verder bestaat er nog een sectie oudheidkamers en musea van de Gelderse Culturele Raad (dat is ook in Overijssel zo), die adviseert bij het verlenen van provinciale subsidies.

In zijn overzicht te Zutphen zei Kruiswijk Jansen, dat het succes volgens hem gelegen is in de opzet: van onderop en klein beginnen. Wat bestond, werd niet aangetast. Men wilde dienen, niet heersen.

Dat is precies ook de opzet geweest van de Oudheidkamer Twente en van 't *Inschrien*. Wij hebben zo de indruk, dat nog te weinig liefhebbers en bestuurders van plaatselijke verenigingen van het belang van dit initiatief doordrongen zijn. Niettemin horen wij nooit anders dan lof over 't *Inschrien* en instemming over zijn verschijnen. Het voortzetten van deze uitgave kan echter niet op lof en instemming alleen steunen. Alles wordt duurder, ook het drukken en verzenden van tijdschriften. Salarissen natuurlijk ook, maar daar heeft de redactie geen moeite mee...

Kom, liefhebbers en verenigingsbestuurders! Een dikke honderd abonnementen erbij en we zijn uit de brand. We kunnen immers niet doorgaan met de penningmeester van de Oudheidkamer Twente voor de tekorten aan te spreken, hoezeer zijn bestuur ook bereid is om de belangen van 't *Inschrien* te dienen.

Die belangen zijn uw belangen. En mocht u menen, dat uw woonplaats onvoldoende aan zijn trekken komt - goede kopij is altijd welkom. Net als nieuwe abonnees!

Een huwelijkscontract uit het jaar 1734

Op 21 september 1734 traden in het huwelijk Herman Brunink, wonende op het erve Hof te Brunink in de Useler Broekheurne, gericht Enschede, en Enneken Lippinkhof, afkomstig van het erve Lippinkhof in de Esmarke, eveneens gericht Enschede.

Door dit huwelijk werden twee mensen in de echt verbonden, afkomstig uit de voornaamste boerenfamilies van Enschede. Interessant zijn enkele onderdelen uit hun huwelijkscontract. De aanhef van het contract 'op dach en datum hier onder geschreven is tot Gods eere en voortplantinge van het menschelijke geslagte een eerlijk en Christelijk huwelijk ingegaan en gesloten' doet misschien in onze tijd wat overdreven vroom aan. Wanneer men zich echter wat meer verdiept in de geschriften uit die tijd, die op diverse boerderijen nog te vinden zijn, dan ziet men, dat de toenmalige mens, zoals ook uit de rest van dit huwelijkscontract blijkt, enerzijds zeer zakelijk was, maar anderzijds toch ook bijzonder gelovig was.

Het jonge echtpaar gaat introuwen op het erve Brunink. Bij hun huwelijk belooft de vader Jan Brunink reeds, dat zij in de toekomst het erve Brunink zullen erven. Zolang echter de vader

het boerenbedrijf nog niet aan de jongelui overdraagt, krijgen zij kosteloze inwoning en voeding, maar daar voor moeten zij dan wel naar beste vermogen mee werken op de boerderij.

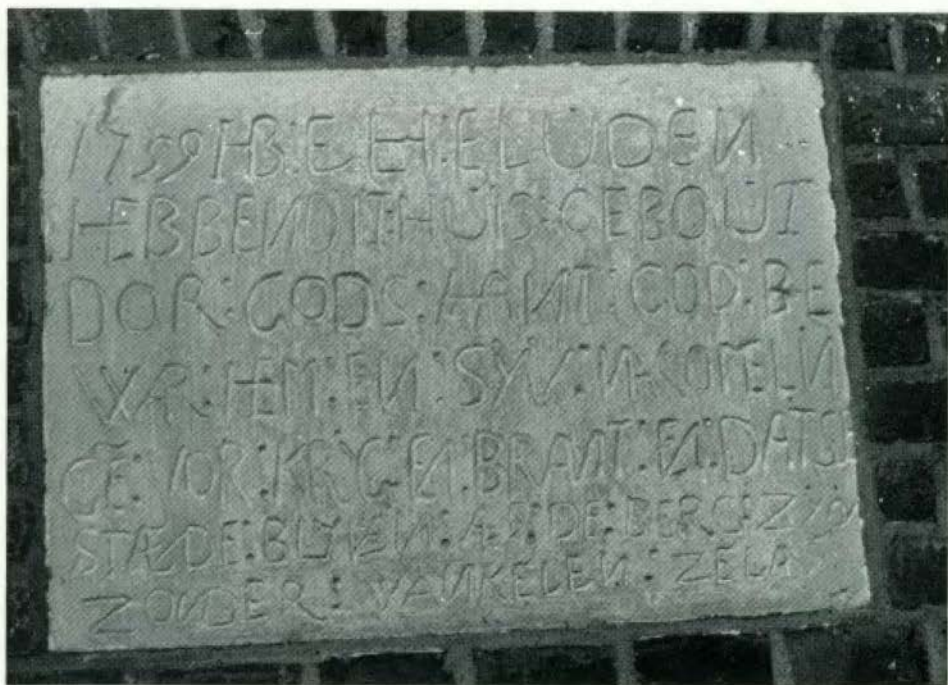
Daarnaast krijgt het echtpaar jaarlijks de opbrengst van het korengewas van een half mud land (= 2 schepel), maar het roggestro moeten zij in de boerderij laten, met andere woorden, zij krijgen alleen de opbrengst in zaad. De bruid mag jaarlijks zaaien twee spint lijn (= vlas). Het gewas daarvan mag ze zelf gebruiken en bovendien wordt haar tijd toegezegd om het vlas te verwerken tot linnen.

De ouders van de bruid beloven hun dochter mee te geven een bruidschat, zoals ook hun reeds getrouwde zoon Willem Lippinkhof op het erve Zweerink heeft meegekregen, alsmede 'kiste en kistenvulling nabuerlijk en nae Staetsgelegenheid', hetgeen wil zeggen een linnenuitzet en kledinguitzet, zoals toen alom de gewoonte was. Herman Brunink was een zoon van Jan Brunink en Jenneken Quekkeboom. In 1734 is Jenneken Quekkeboom reeds overleden en Jan Brunink is hertrouwd met Enne Wargerink, afkomstig uit Buurse. Jan Brunink bepaalt, dat wanneer hij het erve Brunink aan de jongelui over zal dragen, hij vrij zal zijn om bij hen te blijven inwonen, waarvoor hij echter ook met zijn vrouw belooft om dan naar beste vermogen te blijven meewerken op de boerderij.

Mocht Jan Brunink komen te overlijden, dan zal zijn weduwe Enne Wargerink de keus hebben om of bij de jongelui te blijven inwonen, of in te

ABONNEMENTSGELDEN

De administratrice van 't Inschrien verzoekt de abonnees, die niet tevens lid van de Oudheidkamer Twente zijn, het abonnementsgeld ad f 5,- over te maken op postrekening 18.18.110 ten name van Administratie 't Inschrien, Kortenaerstraat 20-2, Enschede.

1759 HB (= Herman Brunink) ELH (= Enneken Lippinkhof) Eluden hebben dit huis gebout dor Gods Hant. God bewar hem en sijn nakomelinge vor krijg en brant en dat se staende blijven als de berg zyon zonder wankelen. Zela.

Dit is de gevelsteen van de boerderij Hof te Brunink, zoals die in 1759 werd gebouwd door de in het huwelijkscontract genoemde Herman Brunink en Enneken Lippinkhof.

trekken in de lijftocht van het erve Brunink. Bij deze lijftocht behoort een vijfde deel van de grond van het erf. Zou Enne Wargerink bij de jongelui willen blijven inwonen, dan moet ook zij naar beste vermogen meewerken. Evenals de bruid heeft ook de stiefmoeder recht op vlasverbouw en ook zij zal 'jaerlix een weeke off sesse voor haer eijgen gerieff en plezier mogen spinnen'. Bovendien zullen de jongelui haar nog moeten geven jaarlijks 'zodanig linnen als tot Lijfsverschoninge nodig sal wesen.'

Tenslotte wordt nog, na enkele minder interessante delen bepaald, dat wanneer de jongelui het erf Brunink zullen overnemen wegens het overlijden van Jan Brunink, en deze zou het erf dan nog niet bij leven aan hen hebben

overgedragen, zij dan aan de overige erfgenamen f 400,- verschuldigd zullen zijn wegens het nog op het land staande gewas en de mest op de mestvaalt. Deze f 400,- zullen zij echter niet direct aan de andere erfgenamen hoeven over te dragen. Zij kunnen hiermede wachten tot Enne Wargerink is overleden, 'teneijnde om bij onverhopelijke beddelegerigheid de zelve voor d'interessen van dien te verplegen & besorgen', dus om voor de rente van die f 400,- de stiefmoeder eventueel bij ziekte te verplegen en daarvan de begrafenis te betalen. Het huwelijkscontract eindigt als volgt: Aldus zonder arg off list gedaen in Enschede de 21 September 1734.

De domeingoederen in Twente

Sinds de middeleeuwen bezat de bisschop van Utrecht niet alleen het Landsheerlijk recht over Twente, dat met Salland en Vollenhove het Oversticht vormde, maar tevens was hij, meest door aankoop, eigenaar geworden van verschillende erven. In 1528 droeg de toenmalige bisschop Hendrik van Beieren zijn wereldlijk gezag en zijn bezittingen over aan keizer Karel V, heer der Nederlanden, vooral omdat hij Sticht en Oversticht niet langer kon beschermen tegen de herhaalde overvallen van Gelre. Karel V werd daarmee ook heer van het gewest Overijssel. Op 26 juli 1581 zwoer Overijssel de laatste heer der Nederlanden, Phi-

lips II, af als zijn landsheer. Daardoor werden de Staten van Overijssel op papier eigenaar van de keizerlijke erven in Twente, al konden ze in feite pas bezit nemen van hun eigendom, nadat de Spaanse troepen tussen 1599 en 1626 uit Twente verdreven waren. Officieel werd deze situatie echter pas gelegaliseerd bij de vrede van Munster in 1648.

Hiermee waren de oorspronkelijk bisschoppelijke en later keizerlijke erven provinciale of dominiale erven geworden. De pachters, in die dagen meiers genoemd, bezaten het zogenaamde erf- en bouwrecht, wat betekende, dat zij en hun erfgenamen het recht had-

Het erve Hagreis Zeldam (Wiene)

den de boerderij te bewonen en het land te bebouwen, zolang er tenminste pacht betaald werd. Voor dit recht betaalden zij jaarlijk een bepaald bedrag. Toen omstreeks 1828 de provincie met deze erven geen verdere bemoeiingen wilde hebben, konden de bewoners volledig eigenaar worden door het kapitaliseerde erf- en bouwrecht af te kopen. De volgende erven verwisselden in 1828 respectievelijk 1829 op deze wijze van eigenaar:

Flingen:	Middendorp en Wigbold	Markelo:	Gijmink, Ikink, Reef en Reinekink
Tubbergen:	Brookman, Engberman en Wisman	Stokkum:	Dijkink, Leurink en Nijhuis
Albergen:	Egberink, Geerdink of Ham en Hermelink	Goor:	Doeschate, Groot Hengel, Groot Weersink, Hellecate, Lutke Hengel en Suckhorst of Wesper
Reutum:	Bode, Boerlgtger of Richterink, Deperink, Dueskate en Woolde-rink	Lonneker:	Assink, Gerbert, Polman, Overmaat, Rotert, Smedink en Wegman
Geesteren:	Booink	Eschmarke:	Tegeler
Hezinge:	Brunninkhuis, Egbertink of Droste en Maathuis	Usselo:	Joosink
Hasselo:	Brunink	Twekkelo:	Haimerink
Gammelke:	Geerdink, Lansink, Vrielink, de Welde en Wissink	Driene:	Hennink, Leutink en Werntink
Dulder:	Geerdink, Hesselink en Warnsink	Zenderen:	Beernink, De Hof te Borne, Morselt, Oonk, Salkink of Welberg, Weele en Wissink
Deurningen:	Groothuis, Groot Holthuis en Grote Roord	Bornerbroek:	Arkink, Bolscher, Broil en Wor-keler
Lemselo:	Bergman, Hendriksman, Hilbert, Lamberink en Lansink	Hertme:	Misdorp en Wildijk
Weerselo:	Escher of Escherink, Klein Roord, Korter en Raatger	Losser:	Leusink en Meijerink
De Lutte:	Binkhorst, Boerrigter, Duivels-hof, Duivendal, Egberink, Haarman, Lammerink, Lutke Bavel, Luttikhuis, Morsink en Werger	Buurse:	Haarmolen, Mors of Cate, Roerink en Vaarwerk
Volthe:	Ensink en Lesscher	Haaksbergen:	Kate Zaadnoordijk en Sonderen
Rossum:	Hoykink	Langelo:	Dijkhuis en Weernink
Beuningen:	Eppink of Epman	Brammelo:	Belshof, Broekhuis, Groothuis en Harink of De Haar
Berghuizen:	Hulsbeke en Rikkert	Holthuizen:	Kate ten Pol en Polle
Woolde:	Scholte of Berchhuis	Boekelo:	Everding of Eeftink en Rikkerink
Beckum:	Laarhuis	Eppenzolder:	Boink en Leferink
Bentelo:	De Bekke, Dam en Slaghekke of Hofstede	Markvelde:	Relker en Varenbrink
Wiene:	Assink, Bloemendal, Bode Weernink, Dijkert, Hagreis, Han-nink, Hofmeyer, De Horst, Leu-sink, Scholte Oosterhof en Stok-kenreef	Diepenheim:	Bekkedam, Boerman, Geesink, Kagelink, Kamphuis, Leusink en Nijhuis
Deldener-broek:	Aaltink, Ter Horst, Immink, Rot-tink, Semmekrot en Welberg	Rijssen:	Hopman of Scheefhof en Weer-nink
Deldener-esch:	Brinkkate, Hof van Delden,		
Azelo:	Klein Pierik en Odink		
Herike:	Polink en De Welle		

Bovenstaande lijst geeft geen compleet overzicht van de dominiële erven in Twente, omdat andere boerderijen al eerder afzonderlijk verkocht waren.

J. Overbeeke

De namen der Twentse marken

Het Richterambt Enschede omvatte maar weinig marken: Enschede zelf, Groot-Driene, Usselo, Tweekelo en Lonneker. Hiervan is Driene al eerder besproken, in 't Inschrien van juli '71, blz. 36, terwijl Lonneker, Tweekelo en Usselo geen bijzondere moeilijkheden bieden bij de verklaring.

Lonneker en Tweekelo hebben de oudste vermeldingen, wat nog niet wil zeggen dat ze inderdaad ouder zijn dan de andere. Beide komen voor in het Heberregister van Werden: Lonneker heette in de tiende eeuw Loningeri, in de twaalfde eeuw Liunekere; Tweekelo heette in dezelfde perioden Tueglo en Tueclo respectievelijk. (TW). De laatste is het eenvoudigst te verklaren: we vinden hier vrij zeker het woord 'twijg' in terug.

Loningeri wordt verklaard als de 'haar', de zandige heuvel die toebehoorde aan of bewoond werd door de familie of volgelingen van ene Lono, welke voornaam nog voortleeft in familienamen als Lonink en Leuning. Usselo is ook heel oud: de eerste vermelding dateert uit 1188 als Oslo (TW), wat overeenkomt met de huidige uitspraak Ossel. De naam is volkomen identiek aan die van de hoofdstad van Noorwegen: in beide is 'os', uit te spreken 'oos', ontstaan uit Germaans 'ans' door nasalisatie, een proces dat we ook uit het Engels kennen, waar 'goose' ontstaan is uit Germaans 'gans'. Dit 'ans' was een woord voor 'god', en een 'anslo' moet dan ook een (open plek in het bos) geweest zijn, gewijd aan de eredienst van een (heidense) godheid. Men neemt aan dat dit in zeer lang vervlogen tijden

plaats vond, misschien wel omstreeks 500, zodat Usselo wel als een der alleroudste plaatsen van Twente beschouwd mag worden.

Bieden deze namen dus weinig moeilijkheden bij de verklaring, anders is het met Enschede zelf. De oudste vermelding dateert van 1119, in welk jaar de bisschop van Utrecht de kerk van 'Anneschethe' schenkt aan een proost van zijn kapittel (00 44). In 1188 treffen we de huidige naam Enschede al aan, in het Goederenregister van de Graaf van Dale; daar dit echter in een kopie uit de dertiende eeuw is overgeleverd, twijfelt men wel eens of hier niet de vorm uit die eeuw is weergegeven. Uit het feit dat er in 1119 al een kerk werd overgedragen, kunnen we wel opmaken dat Enschede van oudere datum is dan dat jaar.

Gysseling (TW) kan alleen voor het tweede element een verklaring vinden: 'schede' van Germaans 'skaithjo' omschrijft hij als 'waterscheiding' en 'heuvelrug'; bij het eerste element 'anne' zet hij een vraagteken.

Nu heeft men altijd gedacht dat 'schede' iets met 'grens' te maken had en dat 'anneschethe' betekende 'aan de grens (scheiding)', waarbij men dan de huidige staatsgrens bedoelde. Dat laatste kan natuurlijk niet; die grens bestond toen niet. En wanneer men meent dat 'anne' betekent 'an de', dan denkt men te veel aan het huidige 'an 'e', een samentrekking van voorzetsel en lidwoord die toen, duizend jaar geleden, nog niet voorkwam. In het Oudsaksisch zou men zoiets als 'an there skethia' gezegd hebben en dat

zou toen nog niet tot 'anneschethe' afgesleten kunnen zijn.

Over de overgang van het begrip 'waterscheiding' naar 'heuvelrug' geeft H. Dittmayer in zijn *Siedlungsnamen und Siedlungsgeschichte des Bergischen Landes* (1956) een aannemelijke verklaring: oorspronkelijk bedoelde men de berghellingen aan weerszijden van de top; daar deze vaak bebost waren, ging het woord de betekenis 'bergwoud' krijgen. Toen later de bossen gerooid werden om bouwland te verkrijgen, ging de betekenis 'bouw- of weideland op een heuvel' op den duur op 'schede' over. Ik dacht dat deze betekenis op Enschede van toepassing is: immers, de stad ligt op een lange van west naar oost olopende helling.

De namen op 'schede', variant van 'scheid' zijn in Nederland zeldzaam, maar komen in Duitsland veel voor; het eerste element is daar dikwijls een persoonsnaam. Het lijkt me dan ook dat 'anne' van de voornaam Anno stamt, die, met de variant Enno, in die tijd veel voorkwam en dikwijls door geestelijken gedragen werd. Misschien moeten we denken aan een aartsbisschop Anno, die de kerk ter plaatse stichtte.

De huidige uitspraak van Enschede in het Twents is Enske of Ensg; de officiële is Enschedé. Deze laatste uitspraak wordt aan Franse invloed uit de Franse overheersing toegeschreven, maar dit kan niet juist zijn. De uitspraak is al uit het begin van de achttiende eeuw bekend: C. J. Snuif citeert een rijmpje uit Amsterdam uit 1709:

'Hier woont Jan Jacob van Enskedee, Baas en Heijers en Gravers mee'.

In het artikel van A. C. Meyling over Bier en Muziek in 't Inschrien van juli 1971 p. 40 staat een brief afgedrukt uit 1688 waarin van Bornee geschreven wordt voor Borne. Een zeventien-

de eeuwse dominee, Herman ter Mathe 1632-1696, die in Ommerschans en Rouveen predikant was, schreef zijn naam heel duidelijk als Termathé en Termathee; een schoenmaker uit Oldenzaal, Hendrik ter Mathe, die in 1691 in Amsterdam trouwde, noemde zich ook ter Mathé. Vergelijk verder het erve Tusschede, in 1457 al vermeld bij Enschede, de familienaam Wey-schede, alle met 'dee' uitgesproken, dan geloof ik dat er van ouds een uitspraak van deze namen bestaan heeft met een verzwaring van de slotvokaal, die dan wellicht Westnederlands van oorsprong is, maar zeker niets met Franse invloed te maken heeft.

B. J. Hekket

Voor afkortingen zie voorgaande artikelen.

Hierbij komt:

C. J. Snuif. Verzamelde Bijdragen tot de Geschiedenis van Twenthe. Amsterdam, 1930.

TWENTSE WERKGEMEENSCHAP VOOR ARCHEOLOGIE EN HISTORIE

Secr.: P. Hamer, Mercuriusstraat 110
Hengelo (O) - tel. (05400) 1 17 93

EXCURSIE-PROGRAMMA VOOR 1972 (wijzigingen voorbehouden)

- 8 juli : Veluwetocht: tussen Zwolle en Apeldoorn (Hattem, Molecaten, Vorbergen, Epe; kastelen en watermolens).
- 12 aug. : Duitsland; kastelen, kloosters en watermolens in wijde omgeving van Bersenbrück.
- 9 sept.: Duitsland; op zoek naar kastelen in het gebied ten oosten en zuidoosten van Münster.
- 7 okt. : Veluwetocht: tussen Apeldoorn en Dieren (ruïne Nijenbeek te Voorst, misschien werkende papiermolen te Loenen, oliemolen te Eerbeek, zo mogelijk nog een bezoek aan Doesburg).

Het erve De Kuper te Lonneker, gemeente Enschede

Onder 'Gehoord en gelezen', elders in dit nummer, staat vermeld de slechte staat van onderhoud, waarin het onder monumentenzorg staande erve De Kuper verkeert.

Archiefstukken over deze boerderij zijn niet bekend. Mede om te illustreren wat men toch nog aan de weet kan komen over oude boerenerven uit de diverse belastingregisters, welke berusten in het Rijksarchief te Zwolle, laten we hieronder het volgende overzicht volgen.

De naam Kuper komt het eerst voor in het Verpondingsregister van 1601/1602, waar van dit erf vermeld wordt, dat het een vrij goed is, d.w.z. de bewoner is tevens eigenaar. De boerde-

rij is dan groot 1 hectare bouwland en 4 schepel grasland. Een aantekening vertelt, dat het een katerstede, dus een niet-volgewaard erf is.

Het typische is nu, dat in het Schattingsregister van 1475, uitgegeven door drs. A. L. Hulshoff, voorkomt een boerderij Ten Kathe, gelegen tussen erven Assing en De Wigger. Ook de Kuper ligt tussen Assing en Wigger. Het is dus zeer waarschijnlijk dat Ten Kathe en de katerstede De Kuper identiek zijn.

Snuif (C. J. Snuif, Verzamelde Bijdragen tot de geschiedenis van Twente), veronderstelt, dat de eveneens in het Schattingsregister genoemde boerderij Krop identiek is met De Kuper,

Het op de Monumentenlijst staande erve De Kuper te Lonneker

Het Wönnershoes van De Kuper

maar dit lijkt ons niet waarschijnlijk aangezien het in 1475 genoemde erve Krop in tegenstelling tot De Kuper een volgewaard erf was, terwijl dit erve Krop bovendien nog gelegen was tussen de erven Beuker en Veger in Lonneker.

In 1694 wordt het erve De Kuper voor de verponding getaxeerd op *f* 1600,- terwijl de verponding van 1716 vermeldt, dat het erf verdeeld is onder het klooster te Oldenzaal en de bewoner.

In 1749 heeft Herman Cuyper volgens de registers van aangegraven landen woeste grond ontgonnen en wel bouwland tot een waarde van *f* 120,- en grasland tot een waarde van *f* 20,-. Omstreeks die tijd heeft hij er tevens een nieuw huis bij gebouwd, voorzien van een vuurstede.

In het jaar 1757 wordt het bezit van de bewoners van De Kuper getaxeerd op *f* 2026,-.

Tenslotte weten we nog van een aan-

slag in de verponding van 1790. Na de Hof Espelo is De Kuper, samen met het erve Amelink, de hoogst aangeslagene in de Lonneker marke, met andere woorden, het 'köttersspilke' behoort dan tot de drie grootste boerenbedrijven van Lonneker.

Lange tijd is de familie Hermelink bewoner en eigenaar geweest van deze boerderij, maar door vererving is zij in handen gekomen van de tegenwoordige eigenaren, de familie Poorthuis te Losser.

W. J. E. Berns
J. J. H. Meijer

Pand Thomasson wordt opgeknapt

Het pand Thomasson, rechts bij de aanbouw zijn de besproken kloostermoppen verwerkt.

Het doet mij genoeg dat de Gemeenteraad van Hengelo heeft besloten om f 15.000,- uit te trekken voor 'n opknapbeurt van het pand Thomasson. Lange tijd heeft dit pand er vrij verwaarloosd bijgestaan en wat met de meeste oude panden gebeurt zou ongetwijfeld ook met dit wel bijzondere huis gebeuren n.l. om in verband met uitbreiding en herstructurering gesloopt te worden.

Hengelo heeft momenteel nog maar enkele karakteristieke huisjes over en wel het zgn. Pand Lambooij, genoemd naar de familie Lambooij die hier gewoond heeft. Dit huis is gedeeltelijk opgetrokken uit oude grafstenen die nog afkomstig moeten zijn uit de oude slotkapel van het Hoes Hengel dat gestaan heeft op het terrein van de Algemene Begraafplaats aan de Bornsestraat.

De stenen zijn duidelijk te zien aan de achterkant van het huis, links op de hoek. Dit huis dat onlangs nog is gerestaureerd vervult nu weer een nuttige functie in de Hengelose binnenstad en zal samen met het voormalige café 't Neutje, de voormalige woning van Dr. Pool aan de Pastoriestraat no. 43 en het hier genoemde pand Thomasson een prachtig bewaard gebleven stukje oud Hengelo kunnen worden, indien ze allemaal in de huidige binnenstad gehandhaafd worden.

Men kan sinds kort de situatie, zoals die er in 1821 moet hebben uitgezien prachtig bekijken op de kaart, vervaardigd door de Hengeloër P. Hamer. De kloostermoppen, met een formaat van 28 x 14 x 7 cm die aan de rechter zijgevel achter bij de aanbouw van het pand Thomasson zijn verwerkt, komen nog van het Hoes Hengel.

Deze aanbouw is ongeveer in de 18e eeuw geplaatst.

Het is de bedoeling, dat na de opknappbeurt het pand verhuurd zal worden aan de Stichting Woon- en Werkruimte voor Kunstenaars in Hengelo die het op hun beurt weer kunnen verhuren aan een kunstenaar.

Mijns inziens was dit pand ook uitstekend geschikt om er de zo lang besproken Oudheidkamer Hengelo in te vestigen maar misschien is dit nog wel te realiseren. Het voornaamste is dat het pand voor de sloop voorlopig bewaard blijft.

Hengelo, Th. L. M. van Stapele.

Het erve Aarnink of Aarninkhof te Lemselo onder Oldenzaal

Enige tijd geleden stuurde de heer J. J. Brands, Heerenstreek 11, te Nieuw Dordrecht, mij een oorkonde toe, die betrekking bleek te hebben op het erf Aarnink of Arninkhof in de marke Lemselo, gericht Oldenzaal. Naar hij mij telefonisch mededeelde, bleek de heer Brands deze akte gekocht te hebben op een veiling bij het inmiddels opgeheven antiquariaat Van Huppels te Utrecht. Op deze veiling zijn diverse losse archiefstukken verkocht.

Het typische van deze oorkonde is, dat het de enige bekende oorkonde over dit erf is. Aarnink wordt eveneens genoemd in het Schattingsregister van 1475, uitgegeven door drs. A. L. Hulshoff. Het wordt dan Arending genoemd en is een volgewaard erf. De ligplaats van de boerderij Aarnink is heden ten dage niet meer bekend, terwijl er buiten de hierboven vermelde gegevens ook niets van de geschiedenis bekend is.

De desbetreffende oorkonde volgt hieronder:

De Staten van Aver-Isel doen weten dat voor Onsen Gesubstitueerden/Stadholder van de Lheenen Gijlsbert van Dedem toe den Gelder, Dijkgrave van Zalland, ende nabenoemde Mannen/

van Leene gecompareert ende erscheenen zij Jan Everhard Schaafsman als Voelmagtiger van Vrouw Amelia/

Sibilla Elisabetha van Rheede, Douariere van Schenekinck, Vrouwe van Beveren etc. luid procuratie voor Frederick/

Christian Zurmuhlen en Joan Henrich Edeler als Munstersche Lheennannen bij gebrek van Over Iselse/

Vasallen den 6 may deses jaars 1730 tot Mun-

ster gepasseerd, sij Vrouw Constituente ge-
 adsisteerd geweest/
 met Dr. Frants Leo Lindenkamp als heren ver-
 koren Momber in desen alhier vertoond, ge-
 leesen en van waarden/
 erkend ende heeft in mijne henden gerefute-
 teerd het Erve ende goed Aerninckhoff in
 't Gerigt Oldenzaal, Boerschap/
 Lemsloe gelegen ende aan dese Provincie
 Lheenhorig, met versoeck, dat uit sake van koop
 (:volgens verkregen/
 consent en octroy:) en wel betaalde koop-
 penningen, waar van sij Vrouw Constituente
 bekende ten vollien/
 betaald te zijn, met voorsr. Erve en goed Aern-
 inckhof wedérom mogen worden belijet ende
 beheend/
 Jan en Gerrit Smeijers. Waarna erschenen ge-
 melde Jan Everhard Schaafsman als Volmag-
 tiger van/
 Lambert van Gerrit Smeijers luid procuratie
 voor Adolph Lubbert van Renssen en Jodocus
 Stellingwert/
 als Lheenmannen van Over Isel den 11 martii
 deses jaars 1730 tot Oldenzaal gepasseert al-
 hier vertoond geleesen/
 en van waarden erkend, versoeckende uit name
 van Constituenten dat deselve ijder in 't be-
 sonder belijet ende beheent/
 mogen worden met het voorsr. Erve ende goed
 Aarninkhoff, soo en in aller gestalte Vrouw
 Amelia Sibilla/
 Elisabetha van Rheede vvoorsr. op den 16 Fe-
 bruarij 1722 daar laast mede beheent is ge-
 weest. Het/
 welke met Mannen van Lheene in serieuze
 deliberatie gelegt ende toegestaan zijnde, soo
 hebben wij/
 bovengenoemde Lambert en Gerrit Smeijers
 ijder in het besonder met het gemelde Lheen-
 horige Erve/
 en goed Aerninkhoff in het Gerigt Oldenzaal,
 boerschap Leemselo gelegen wederom belijet/
 ende beheent (gelijk hier mede belijet ende
 beleend worden ende vermits deesen) Ende
 heeft/
 den Comparant in name ende van wegens
 sijne voorsr. Principalen den gewoonlijken
 huld ende/
 Lheen-eed afgelegd, ende belovet alles te
 doen, waar toe een goed en getrouw Vasal
 na Lheenregte/
 verplicht is. De Staten van Over-Isel, Hare
 Edele Mogende Nakomelingen ende een
 ieders/
 regt onverkortet. Daar dit aldus geschiede
 waren neffens onsen bovengemelden Gesub-
 stitueer-/
 den Stadholder van de Lheenen an en over
 als Lheenmannen Antoni Swier van Haersolte/
 tot Elsen en Elbert Antoni van Pallandt tot
 Zijjthem. Des ten oorkonde hebben wij/

deese met het Zegel van de Lheenen ende on-
 dertekeninge van de Lheen-Greffier doen be-
 vesti-/
 gen den 15 Majj 1730.

Onder stond:
 Bij de Staten van Overissel
 Ter velatie
 Van de Gesubstitueerde Stadhouder
 van de Leenen

In fidem
 Gisbert Ten Brink
 Greffier

N.B. Het aangekondigde zegel, uithangend in
 rode was, is sterk beschadigd. Op de achter-
 zijde van het stuk is een kwitantie geschreven,
 zeer slecht leesbaar, waaruit op te maken valt,
 dat Jan... de kooppenningen voor het halve
 erve Aarninkhof heeft betaald, gedateerd 12
 november 1730.

Mochten er onder de lezers zijn, die wat meer
 over deze boerderij bekend is, dan zou ik dat
 graag willen vernemen.

J. J. H. Meijer

Een misgelopen huwelijk

Roerink's Diena zou trouwen met Wes-
 seler's Evert. Een dag voor de grote
 gebeurtenis haalden de vier 'neuste
 noabers' van De Wesseler de bruidskoe
 op. Hoe dat allemaal is verlopen,
 wordt niet in de annalen vermeld,
 maar men kan aannemen, dat er bij
 die gebeurtenis wel wat geestrijk
 vocht is genuttigd. Eveneens is het aan
 te nemen, dat de bruidskoe nadien op
 De Wesseler niet al te best meer kon
 worden vastgezet.

Op de dag van de bruiloft kwam de
 koe netjes naar de familie Roerink
 terug kuieren.

De bruid zag de koe en heel resoluut
 zei ze: 'As dee koo doar bie de Wes-
 seler nich kan wean, dan zal ik der ok
 nich können wean'. Meteen zegde ze
 de bruiloft af.

Dina en Evert zijn thans stokoud. Ze
 wonen vrij dicht bij elkaar, maar ze
 zijn tot op de huidige dag nog niet
 getrouwd. Daarom zijn de namen ge-
 fingeerd.

J. J. H. M.

Bodemvondsten

Gem. Weerselo. Van 9 augustus tot 22 september 1971 vond onder technische leiding van de heren C. van Duijn en K. Greving een opgraving plaats van twee Bronstijd-tumuli te Gammelke, die in het kader van een ontginning weldra zouden verdwijnen. Beide grafheuvels zijn gelegen op het dekzand, dat de westflank van de oostelijkste Twentse stuwwal bedekt.

Tumulus 1 is een zogenaamde familiegrafheuvel, waarin twee fasen te onderscheiden waren. De heuvel bevatte ruim twintig grafkuilen, die zonder een bepaalde regelmaat zijn ingegraven en elkaar dikwijls versnijden. Een der grafkuilen bevatte bovenin een drietal kommetjes van 'Kümmerkeramik', die aan de rand van de grafkuil bijeen waren gelegen. Deze grafkuil werd versneden door een andere, die enige crematieresten en scherven van een urn uit de late Bronstijd bevatte. Het volledig verstoorde centrum bevatte enige versierde scherven van een late Bronstijd urn en crematieresten. De verder vondstloze grafkuilen zijn alle ca. 1 meter lang, om welke reden zij benut moeten zijn voor lijkbijzettingen in slaaphouding. De tumulus was omgeven door een wijd gestelde palenkrans met een verdubbeling der paalgaten in het oosten, op te vatten als een ingangsstructuur. Deze palenkrans lijkt pas in een vrij laat stadium te zijn aangebracht. De nabijzettingen uit de Hallstatt B-periode zullen waarschijnlijk verband houden met het voormalige urnenveld 'erve Weernink', dat direct noordelijk van het terrein was gelegen.

Tumulus 2 ligt ruim 100 meter zuidoostelijk van tumulus 1. Dit 30 meter lange grafmonument is noordwest-zuidwest georiënteerd, in de lengterichting van een dekzandruggetje. Het langgraf met een duidelijke plaggenstructuur is opgeworpen over een gaaf podzolprofiel. De eerste fase van de lang ovale heuvel bestaat uit een in het midden gelegen, primaire grafkuil, omgeven door een lang ovale, wijd gestelde palenrij. De tweede 'fase' bestaat uit een twaalfal grote grafkuilen, welke op vrij regelmatige wijze over de heuvelomtrek zijn verdeeld. Bij één van deze kuilen behoort een tweede, lang ovale, wijd gestelde palenrij. Deze rij is alleen in de noordwest helft waargenomen.

De laatste fase wordt gevormd door een graf-

kuil bij het zuidoostelijk brandpunt, bij welke kuil een onvolledige, meervoudige, ovale palissade gerekend moet worden. Van deze vrij gave, vondstloze grafheuvel bevatte alleen de laatste grafkuil crematieresten. Op grond van de structuur dateren wij het langgraf in de vroege/midden Bronstijd. Deze tumulus verdient door de gelijkvormigheid en regelmatige verdeling van de grafkuilen meer dan de vorige tumulus de benaming 'familiegrafheuvel'.

In de hoop vlakgraven of sporen van een urnenveld te vinden, werden enige proefsleuven over het te egaliseren terrein uitgezet. De resultaten waren nihil. Uit de naaste omgeving is nog een versierde Hilversum urn bekend (Provinciaal Overijssels Museum, Zwolle), die destijds mogelijk uit andere, nabijgelegen Bronstijd-tumuli is opgedolven.

De opgraving vond plaats op het terrein van de landbouwer Mentink, wiens medewerking wij hier gaarne vermelden.

R.O.B., Amersfoort (A. D. Verlinde).

Gem. Weerselo. Na een melding van de heer H. H. Bolk te Weerselo vond ondergetekende scherven van een nederzetting uit de midden Bronstijd en uit de late Bronstijd/IJzertijd. De eerste zijn vertegenwoordigd door dikke, grof met steengruis verschaalde scherven, de laatste door gladwandige en besmeten scherven, alsmede randen met vingerindrukken. De scherven werden hoofdzakelijk gevonden aan de rand van een grote zandwinningssput in het recreatieplan 'Het Hulsbeek'. De put heeft de nederzettingen over een lengte van 100 meter reeds doen verdwijnen.

Onwillekeurig gaan bij de midden Bronstijd-nederzetting de gedachten uit naar een mogelijk verband met de bovenvermelde Bronstijd-tumuli te Gammelke en bij de nederzetting uit de late Bronstijd/IJzertijd naar de voormalige urnenvelden 'de Tij', 'Zandhorst' (gem. Oldenzaal) of 'erve Weernink', te meer daar onder andere de bouwputten van het uitbreidingsplan 'de Tij II' geen enkel spoor opleverden. De graven en nederzettingen zijn hemsbreed nauwelijks 2 km van elkaar verwijderd.

R.O.B., Amersfoort/Rijksmuseum Twenthe, Ensche (A. D. Verlinde).

Weerselo. Afgelopen zomer hebben een aantal voor het merendeel bestuursleden van de Nederlandse Jeugdbond ter Bestudering van de Geschiedenis hun diensten verleend bij een opgraving op het terrein van het voormalige Stift Weerselo. Er is een onderzoek ingesteld naar de fundamenten van dat gedeelte van de stiftskerk dat bij een brand in 1523 verloren is gegaan. Vastgesteld is, dat de kerk aan de westzijde een travee langer is geweest. De fundering van de noord- en zuidmuur van het verdwenen kerkgedeelte was 1.60 - 1.75 m diep, 1,80 m breed over een lengte van 6.20 m. Het materiaal bestond uit Bentheimer steen en veldkeien, aan de binnenzijde trapsgewijs gestapeld en gedeeltelijk gemetseld. De onderste lagen bestonden uitsluitend uit kleine veldkeien.

De oostelijke muur van de aangrenzende stiftsschuur sluit juist boven de fundamenten van de westzijde van de stiftskerk aan. De voormalige westelijke ingang van de kerk is teruggevonden. Deze had een breedte van 1.80 m. De drempel lag op 85 cm beneden het huidige maaiveld.

Aan de binnenzijde van de noordwesthoek van het verdwenen kerkgedeelte is een versterkte fundering aangetroffen, die tot 1.80 m diep doorliep. Het oppervlak van dit stuk, 60 x 60 cm, bestond uit enige lagen baksteen (23 x 15 x 4 cm). De onderste lagen bestonden uit veldkeien en Bentheimer steen.

In het midden van de huidige westzijde van de kerk bevindt zich een dichtgemetselde rondboogde doorgang ter breedte van 2.40 m. en ter diepte van 1.35 m beneden het maaiveld. Sporen wezen er op, dat in het verdwenen kerkgedeelte het oorspronkelijke vloerniveau ter plaatse 90 cm beneden het maaiveld heeft gelegen.

Op 2.80 m ten noorden van de noordzijde van de kerk ter hoogte van het tweede travee, vanuit het oosten gezien, bevindt zich dicht onder het maaiveld een muurfragment van zes lagen baksteen, formaat 14 x 26 x 7 cm, ter lengte van 1.80 m met een diepte van 50 cm. Het bovenvlak is 65 cm, de onderste laag is 90 cm breed.

Het muurgedeelte staat loodrecht op de noordmuur van de kerk. Op gemiddeld 2.50 m van de noordmuur van de kerk verwijderd zijn over een lengte van 15 m zwakke sporen gevonden van een muur in de lengterichting van de kerk, die mogelijk tot de kloostergang behoort heeft. Het materiaal bestond uit oersteen, veldkeien en baksteen. Enkele scherven van aardewerk zijn gevonden, die voornamelijk tot laat-middeleeuws goed gerekend kunnen worden.

R.M.T./O.K.T. Enschede (A. L. Hulshoff)

Ootmarsum. Tijdens de restauratie van de grotendeels 13de eeuwse pseudobasiliek is in de zuiderbeuk aan de oostzijde een grafkelder met toegangstrap ontdekt. Uit het formaat van de baksteen valt op te maken, dat de kelder in de tweede helft van de 17de eeuw moet zijn gebouwd. De kelder was geheel volgestort met puin en aarde. Tussen het materiaal is een met het jaartal 1859 gedateerde scherf van aardewerk gevonden. Uit een op de zuidelijke binnenmuur aangetroffen inscriptie van dezelfde datum blijkt, dat er in het midden van de vorige eeuw een min of meer uitvoerige restauratie aan de kerk is voltrokken. Aan te nemen valt, dat de kelder toentertijd is gedicht. Onder het puin en de aarde bevonden zich de grotendeels verteerde overblijfselen van naar schatting zes kisten met stoffelijke resten. Drie kisten waren van lood, waarvan er een nog te herkennen viel. De kist was geheel in elkaar gedrukt door de puinlast. In de ruimte zijn een aantal hengsels van ijzer, waarvan enige met loodresten aangetroffen; achter de handgreep van sommigen was in lood vervaardigd het wapen met kroon van het adellijke geslacht Von Heyden. De heren von Heyden te Ootmarsum, sinds 1775 graven van Heyden Hompesch waren van 1628 tot 1811 bezitters van het Huis Ootmarsum, voordien Commanderie van de Ridderlijke Duitse Orde te Ootmarsum.

De kelder is geheel ontruimd en zal om technische redenen worden geamoveerd.

Rijksmuseum Twente / Oudheidkamer Twente, Enschede (A. L. Hulshoff).

Enter (Gem. Wierden). Bij het graven van een bouwput is ca. 500 meter ten zuidoosten van de N.H. Kerk op de zogenaamde Werf de fundering blootgelegd van een laat middeleeuws gebouwtje, opgetrokken uit kloostermoppen, formaat 28 x 14 x 7 cm. De diepste laag bakstenen bevond zich 80 tot 90 cm onder het huidige maaiveld, op de noordelijke hoek van het bouwwerk. Daar kon een breedte van het muurwerk van 1.15 m worden vastgesteld. De eerste sporen van de baksteenlaag werd op 50 cm beneden het huidige maaiveld aangetroffen. Het bouwwerkje was aan de oost en westzijde 8 meter lang, de noord- en zuidzijde telde 7 meter buitenwerks.

Aardewerkscherven zijn niet aangetroffen. Volgens overlevering zou ter plaatse - in de volksmond Stoffers Höfken geheten - een laat middeleeuws kapel, gewijd aan St. Antonius hebben gestaan. Ook in de notulen van de N.H. Kerk uit ca. 1706 is hiervan sprake. Het perceel, waarop de funderingsresten zijn gevonden, is vanouds eigendom van de N.H. Gemeente, gelegen naast de oudst bekende pastorie van vóór ca. 1800.

Het onderzoek is mogelijk gemaakt dank zij de welwillende medewerking van de heer J. ten Brinke te Enter, eigenaar van het perceel en van de gemeente Wierden.

Rijksmuseum Twenthe / Oudheidkamer Twente, Enschede (A. L. Hulshoff).

Gem. Ambt Delden. Dank zij een melding van de heer G. J. Eshuis te Almelo werd een vondst van de heer H. Pronk uit Goor bekend. Bij de aanleg van de rondweg om Delden (die bij de vindplaats, de Molenesch, diep in de groene klei en bruine leem wordt uitgegraven) vond hij in een kluit groene klei een ineedgedrukte pot. Na restauratie leverde dit een ruim 9 cm hoog, afgerond en zwak dubbelconisch potje van gladwandig, hoofdzakelijk bruin aardewerk met steengruisverschraling op. Datering: late Bronstijd/vroege IJzertijd. Er zijn geen crematieresten of aanwijzingen voor een nederzetting aangetroffen, ook niet bij nadere veldverkenning. Kennelijk betreft het een geïsoleerde vondst, wat met de opmerkelijke ondergrond waarschijnlijk ook het beste overeenstemt.

R.O.B., Amersfoort/Rijksmuseum Twenthe, Enschede (A. D. Verlinde).

Gem. Tubbergen. Vorig jaar vond de heer G. J. Eshuis uit Almelo op een pas ontgonnen, steenrijke akker westelijk van de Galgenberg de rechterhelft van een strijdhamer van 'Grünstein'. De strijdhamer bezit een restlengte van 10 cm en toont een vrij stompe snede. Het steelgat is cilindervormig met een diameter van 2 cm.

R.O.B., Amersfoort/Rijksmuseum Twenthe, Enschede (A. D. Verlinde).

Agenda

Museum Palthehuis, Marktstraat 13, O:denzaal:
Van 16 mei t.e.m. 30 juni is te bezichtigen de tentoonstelling 'Van heidens lawaai tot carillon'. Het museum is geopend van dinsdag t.e.m. vrijdag van 10-12, 14-17 uur, op zaterdag en zondag van 14-17 uur.

Stichting Heemkunde v. Ootmarsum en Omstreken, Stobbenkamp 13, Ootmarsum:
Museum en Los Hoes zijn geopend van maandag t.e.m. vrijdag van 8-12 en 13.30-17.30 uur.

Twents-Gelders Textielmuseum, Espoortstraat 182, Enschede:
Het museum is geopend van dinsdag t.e.m. zaterdag van 10-12 en 14-17 uur, op zondag van 14-17 uur.

Stichting Historische Sociëteit Enschede-Lonneker

Osnabrückstraat 2, Enschede

Voor de zomer 1972 zijn de volgende data vastgelegd: Excursies: zaterdag 17 juni: Welbergen; zaterdag 29 juli: Borculo, Lievelede; zaterdag 26 augustus: Ootmarsum, Mander.

Sociëteitsavonden en vergaderingen op vrijdagavond: 22 sept. 1972, 27 okt., 24 nov., 22 dec., 5 januari 1973, 2 febr., 2 maart, 6 april, 4 mei.

Suggesties en voorstellen betreffende de agenda worden gaarne ingewacht bij het bestuur. Nadere aankondigingen volgen.

Namens het bestuur,

voorzitter:
Joh. Buursink, Postbus 298, Enschede.

de secretaris:
D. Taat. Tel. 6 30 53, Osnabrückstraat 3, Enschede.

giro 22.06.564, peningmeester S.H.S.E.L.
B. W. ter Kuillestraat 231, Enschede.

Bijeenkomst: Huize Hölterhof, Enschede.

Boek en Blad

Dagblad van het Oosten 1972

28/2 Stift Weerselo, 22/3 Fundamenten van Enterse Anthoniuskapel gevonden?
 Serie G. J. Eshuis, Vechtvallei: 26/2 Rivierduinen en winterbed, schatkamer voor historie, 11/3 Ontembare woeste banjer dwong tot waakzaamheid, 25/3 Anevelde telde eertijds verscheidene eendenkooien, 8/4 Anevelde kreeg in 1743 eerste schoolmeester, 22/4 Als Stripper moest hozen was waakzaamheid geboden, 6/5 Boer Hurink was ook nog eendenkooiker en veerman, 20/5 Op 't Egberink in Anevelde vond men eens muntschat.

Twents Dagblad Tubantia 1972

22/3 Resten kapel uit 15e eeuw in Enter gevonden, 25/4 Haaksbergen domicilie buurtspoorwegmuseum, 28/4 Graf Frans officier aan voet Hezeberg?, 6/5 Architect Heres werkt mee aan een historisch onderzoek boerderijen, 6/5 Monumentale boerderij De Kuper is in ernstige staat van verval, 13/5 Deel van ons land onder controle van Bulgaren en Grieken geweest (n.a.v. vondsten bij Maurik).
 Serie Hekket: Wat betekent... 6/5 Kolvoort, 13/5 Heurnik, 20/5 Ruurlot.

Gehoord en gelezen

Fleringen

Het herstel van het kasteelcomplex Herinckhave ligt nu toch in het verschiet. De architecten D. Hulshoff te Den Haag en Dethmers te Ootmarsum hebben hun restauratieplan, dat werd goedgekeurd door de Overijsselse Kasteelstichting, naar 'Den Haag' ofwel Monumentenzorg in Voorburg gestuurd. Het plan omvat niet alleen het huis maar o.m. ook de watermolen, waarbij nog niet vaststaat of hierbij alleen van de buitenkant of ook van het maalwerk sprake zal zijn.

Haaksbergen

De boerderij 'n Pingel' aan de Lankheterweg zal worden verbouwd tot vakantieverblijf voor personeel van het Prinses Ireneziekenhuis te Almelo. Te hopen is, dat deze verbouwing het nog vrij gaaf gebleven Twents karakter (vakwerk met bovenkamer) zal sparen.

Enschede

Een berichtje in de Twentse Courant van 17 april j.l. vermeldt hoopvol, dat de boerderijen Abbink in Usselo en Kuper (abusievelijk Kuperwönner genoemd) zullen worden gerestaureerd. Gewezen wordt wel op het feit dat beide gebouwen 'tekenen van verval' vertonen. Enschedese insiders zullen, zeker waar het De Kuper betreft, van sterkere bewoordingen gebruik maken, als ze het over de toestand ervan hebben. Of restauratie op tijd zal komen...?

Almelo

Het oude stadhuis, laatstelijk beter bekend als Het Verkeershuis, is zo goed als gereed gekomen. De steigers zijn weggebroken en het gebouw is herrezen in een ons onbekende glorie. Almelo heeft er een waar monument bij gekregen. Het wachten is nu nog op de afwerking binnen. Naar aangenomen wordt, kan nog deze zomer het oude stadhuis in gebruik worden genomen, nu als café-restaurant.